

1.16

**O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY TA’LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI**

GULISTON DAVLAT UNIVERSITETI

“Pasdiqlayman”

GulDU rektori

M.T.Xodjiyev

2024-yil

IJTIMOUY FANLAR KAFEDRASI

TA’LIM FALSAFASI

FAN SILLABUSI

(TF 1204)

Bilim sohasi:	200 000 - San’at va gumanitar fanlar
Ta’lim sohasi:	220 000 - Gumanitar fanlar (tillardan tashqari)
Ta’lim yo‘nalishi:	60220500 – Falsafa

Guliston – 2024

© Ushbu hujjat Guliston davlat universiteti mulki hisoblanadi va uni oluvchilar uchun maxfiy bo'lib, to'liq yoki qisman nusxa ko'chirilishi, tarqatilishi yoki ko'paytirilmasligi yoki uchinchi shaxslarga berilmasligi kerak. Ushbu materialni ko'paytirish, tarqatish, nusxalash, oshkor qilish, o'zgartirish, tarqatish yoki nashr etishning har qanday shakli qat'iy man etiladi.

Kun	
Avgust 2024	
Tuzuvchi: Karimov Y.E – Ijtimoiy fanlar kafedrasida katta o'qituvchisi.	
Taqrizchilar: siyosiy fanlari bo'yicha f.d. (PhD). D.Xolnazarova - Ijtimoiy fanlar kafedrasida dotsenti v.b.	

Izoh: Ushbu fan sillabusi Columbiya universiteti, Oxford universiteti va Lomonosov nomidagi MDU ta'lim dasturlari asosida takomillashtirildi.

Mundarija

- (TF 1204): Ta'lim falsafasi.....
- 1. Fan tavsifi
- 2. Fanning dastlabki rekvizitlari.....
- 3. Fanning maqsadi.....
- 4. Ta'lim berish natijalari.....
- 5. Ta'lim berish usullari.....
- 6. Soatlar/Kreditlar.....
- 7. Fanning tarkibiy tuzilishi.....
- 8. Talabalar bilimni baholash.....
- 9. Adabiyotlar.....
- 10. Akademik talablar.....

1.Fan tavsifi

Ta'lim falsafasi fani jamiyatning madaniylashuvi, ijtimoiy ongning o'zgarishi, texnogen tafakkurning shakllanishida tarbiya va ta'limning evolyutsiyasi jarayonidagi turli yondashuvlarni o'zida mujassamlashtiradi. Zamonaviy tarbiya va ta'limni tashkil etishda kreativ yondashuvni shakllantiradi.

2.Fanning dastlabki rekvizitlari

Ushbu fanni o'zlashtirish uchun ijtimoiy fanlar turkumiga kiruvchi falsafa, sotsiologiya, pedagogika, psixologiya fanlaridan zarur bilimlarga ega bo'lish talab etiladi.

3.Fanning maqsadi

Ta'lim tizimini xalqaro standartlar darajasiga ko'tarish, tarbiya va ta'lim ning uzviylikini ta'minlash, professional malakalarni shakllantirish, boshqaruv va pedagogik faoliyatda ta'lim takomillashtirish siyosatini joriy qilishda ishtirok etishdan iborat.

ta'lim tizimidagi yangi islohotlarga moslashish, siyosiy ijtimoiy vaziyatning mohiyatini bilish va munosabat bildirish, mavjud qonun va farmonlarning ijrosini ta'minlashda ishtirok etish malakalarini shakllantirish;

zamonaviy ta'lim tizimining yutuqlari asosida ta'lim falsafasi ontologiyasiga oid bilimlar doirasini kengaytirish;

ta'lim oluvchilarning zamonaviy tarbiya va ta'lim strategiyasini egallash, integratsiya jarayonlarini tahlil qilishning falsafiy madaniyatini o'zlashtirish;

ilmiy ma'lumotlardan tanqidiy foydalanish malakalarini shakllantirish;

fanni o'zlashtirish orqali talabalarda kasbiy va pedagogik kompetensiyani shakllantirishdan iborat

4.Ta'lim berish natijalari

Ushbu fanni muvaffaqiyatli tugatib, talabalar quyidagi ko'nikmalarga ega bo'ladi:

1. Tarbiya va ta'lim tushunchasining mohiyatini, ta'lim jarayonini tashkil etishning asosiy tamoyillari va ularning amal qilish mexanizmlari haqida tasavvurga ega bo'ladi;

2. Jamiyatdagi voqea va hodisalarga munosabat bildira olish, ularning mohiyatini tushunishi, tarbiya va ta'lim falsafasining sivilizatsiya va ijtimoiy taraqqiyotdagi roli, ta'lim va barqaror taraqqiyot uyg'unligi haqida bilimga ega bo'lishi va ulardan foydalana oladi;

3. Ijtimoiy jarayonlar mohiyatini tahlil qila olishi, inson kapitalini shakllantirishga, shaxsning o'z iqtidorini namoyon qilishga yo'nalgan bilim va qadriyatli mo'ljallar bo'yicha ko'nikmalarga ega bo'ladi.

5.Ta'lim berish usullari

- dolzarb mavzu bo'yicha shaxsiy fikrini tanqid, publitsistik va boshqa janrlar (masalan, esse)da yozma bayon qilish;

- ma'ruzalar tayyorlash;

- konspekt yozish;

- glossariy tuzish;

- individual va jamoaviy o'quv loyihasi tuzish;

- keys-topshiriqlarini bajarish;

- mavzuli portfoliolar tuzish;

- axborot-tahliliy materiallar bilan ishlash;

- manbalar bilan ishlash.

6.Soatlar/kreditlar

Ta'lim turi	Ma'ruza Soat	Amaliy mashg'ulot Soat	Laboratoriya Soat	Mustaqil ta'lim Soat	Jami Soat/kredit
Kunduzgi	2-semestr uchun				
	24	24		72	120/4
Yillik jami	24	24		72	120/4

7. Fanning tarkibiy tuzilishi

№	Mavzular	Soat	Ma'ruza mashg'ulotida ko'riladigan masalalar	soat	Amaliy (seminar) mashg'ulot mavzulari	soat	Mustaqil ta'lim va mustaqil ish mavzulari	soat
1	1-mavzu. Ta'lim va tarbiyaning mohiyati, predmeti va vazifalari	8	Ta'lim va tarbiyaning mohiyati, predmeti va vazifalari	2	Ta'lim va tarbiyaning mohiyati, predmeti va vazifalari	2	O'zbekistonda falsafa ta'limining rivojlanish bosqichlari mavzusida esse tayyorlash.	6
2	2- mavzu. Ta'lim falsafasi ontologiyasi va gnoseologiyasi.	8	Ta'lim falsafasi ontologiyasi va gnoseologiyasi.	2	Ta'lim falsafasi ontologiyasi va gnoseologiyasi.	2	Sovet davrida falsafani o'qitishning afzalliklari va kamchiliklari mavzusida esse tayyorlash.	6
3	3- mavzu. Ta'lim falsafasining evolyutsiyasi: Ibtidoiy jam iyatda tarbiya shakllari	8	Ta'lim falsafasining evolyutsiyasi: Ibtidoiy jam iyatda tarbiya shakllari	2	Ta'lim falsafasining evolyutsiyasi: Ibtidoiy jam iyatda tarbiya shakllari	2	Mustaqillik yillarida ta'lim tizimi bo'yicha analitik tahlil tayyorlash va uning taqdimotini o'tkazish.	6
4	4- mavzu. Antik sivilizatsiyada tarbiya va ta'lim.	8	Antik sivilizatsiyada tarbiya va ta'lim.	2	Antik sivilizatsiyada tarbiya va ta'lim.	2	XX asr jadidlarining ta'lim va tarbiyaga oid qarashlarini hozirgi davr nuqtai nazaridan tahlil etish.	6
5	5- mavzu. Yevropa ta'lim institutlarining evolyutsiyasi	8	Yevropa ta'lim institutlarining evolyutsiyasi	2	Yevropa ta'lim institutlarining evolyutsiyasi	2	O'qituvchi shaxsining mas'uliyati: pedagogik muloqotni tashkil etish mahorati.	6
6	6- mavzu. XV-XVIII Sharq va G'arb ta'lim fenom enologiyasi	8	XV-XVIII Sharq va G'arb ta'lim fenom enologiyasi	2	XV-XVIII Sharq va G'arb ta'lim fenom enologiyasi	2	Ta'lim tizimini boshqarish: muammo va yechim mavzusida esse tayyorlash.	6
7	7- mavzu. XIX asr va XX asr dunyo ta'lim paradigmasi.	8	XIX asr va XX asr dunyo ta'lim paradigmasi.	2	XIX asr va XX asr dunyo ta'lim paradigmasi.	2	Ta'lim falsafasining dunyorashga doir funksiyasini Avloniy, Behbudiy, Kant, Gegel, Sheler ta'lim otlarning qiyosiy tahlil etish.	6
8	8- mavzu. XX asr	8	XX asr	2	XX asr	2	Ta'lim va tarbiya	6

	O'zbekistonda tarbiya va ta'lim yo'nalishlari		O'zbekistonda tarbiya va ta'lim yo'nalishlari		O'zbekistonda tarbiya va ta'lim yo'nalishlari		dialektikasini ta'minlashdagi muammolar va yechim mavzusida esse tayyorlash.	
9	9- mavzu. XX asr O'zbekistonda tarbiya va ta'lim yo'nalishlari	8	Ta'lim makoni va ta'lim jamiyati	2	Ta'lim makoni va ta'lim jamiyati	2	Yaponiyada ta'lim innovatsiyalarining yo'nalishlari	6
10	10- mavzu. Ta'lim innovatsiyalari	8	Ta'lim innovatsiyalari	2	Ta'lim innovatsiyalari	2	Finlandiyada ta'lim tizimi	6
11	11- mavzu. Ta'lim paradigmalari	8	Ta'lim paradigmalari	2	Ta'lim paradigmalari	2	Makarenkoning ta'limga oid g'oyalarini tahlil qilish.	6
12	12- mavzu. Ta'limning insonparvarlasliuvi	8	Ta'lim ning insonparvarlasliuvi	2	Ta'lim ning insonparvarlasliuvi	2	Pestalosing ta'limga oid g'oyalarini tahlil qilish.	6
Jami		120		24		24		72

8. Talabalar bilimni baholash

№	Baholash turi	Topshiriqlar turi	Topshiriq soni	Har bir topshiriq uchun ajratilgan ball	Jami
1	Joriy baholash	Mustaqil ish topshiriqlari	5	4	20
		Seminar mashg'ulotlardagi ishtiroki	10	1	10
		Ma'ruza mashg'ulotlaridagi ishtiroki	10	1	10
2	Oraliq baholash	Mustaqil ish topshiriqlari	2	5	10
		Yozma og'zaki yoki test	2	5	10
3	Yakuniy baholash	Yozma, og'zaki, ijodiy ish, test va h.k.	1	40	40
4	Jami		30		100

Izoh: Mustaqil ish topshiriqlarini baholash GulDU Kengashining 11- sonli bayoni bilan tasdiqlangan "Talabalar mustaqil ta'limini tashkil qilish tartibi" asosida baholanadi.

Talabaning semestr davomida fan bo'yicha to'plagan umumiy bali har bir nazorat turidan belgilangan qoidalarga muvofiq quyidagi formula orqali hisoblanadi:

$$UB = JN + ON + YN$$

bu erda: JN – joriy nazorat; ON – oraliq nazorat; YN – yakuniy nazorat.

9. ADABIYOTLAR

Asosiy adabiyotlar

1. Ijtimoiy falsafa. O'quv qo'llanma. I. Karimov, S. Valieva, K. Tulenova – Toshkent, 2014, 132 bet
2. Ijtimoiy falsafa. O'quv qo'llanma. Mualliflar jamoasi. – Toshkent, Universitet, 2009
3. To'ychiev B.T., Ziyodullaeva X. Osnovi sosialnoy filosofii. - T.: 2010.
4. Falsafa asoslari. Q. Nazarov tahriri ostida. – Toshkent, O'zbekiston faylasuflar milliy jamiyati nashriyoti, 2018.
5. Madaeva Sh. Shermuhamedova N. va boshqalar. Falsafa - o'quv qo'llanmasi. - Toshkent: 2019
6. Muhammadjonova L., Abdulla Sher, Shodimetova G. Axloq falsafasi. - Toshkent: Vneshinvestprom, 2023
7. Saifnazarov I. Muxtorov A., Sultanov T., Usmonov F. Falsafa. Darslik. - T.: Innovatsion rivojlanish nashriyot - matbaa uyi, 2021.-424 b.

Qo'shimcha adabiyotlar

1. Гегель В.Ф. Философская пропедевтика. // работы ранних лет. В 2-х томах. Т-2. - Москва: Мысль, 1973. - 630 с.
2. Миронов В.Б. Век образования. - Москва: Педагогика, 1990. - 177 с.
3. Осипов А.М. Общество и образование: Лекции по социологии образования. - Новгород: Изд-во НГУ, 1998. - 204 с.
4. Путилова Л.М. Бубнова М.И. Философия и история образования. -Москва: Юрайт, 2017.
5. Осипов А.М. Общество и образование: лекции по социологии образования. - Новгород: НГУ , 1998. - 204 б.
6. Sh.Kenjaye, A.Assotullayev "Falsafa", o'quv qo'llanma, Toshkent-2024-yil,

Axborot manbalari

1. [www. ziyouet. uz](http://www.ziyouet.uz)
2. www.philosophy.ru
3. [http://www. intencia. ru](http://www.intencia.ru)
4. [http://www. anthropology. ru](http://www.anthropology.ru)
5. <http://www.ido.ru>
6. [http://www .filosofia.ru.](http://www.filosofia.ru)
7. [http://www.falsafa.dc.uz.](http://www.falsafa.dc.uz)

10. Akademik talablar

O'qituvchi va talaba o'rtasidagi o'zaro munosabat samimiy va beg'araz bo'lishi lozim, talaba mustaqil bajargan topshiriqlarni belgilangan tartibda elektron pochta yoki o'quv platforma orqali yuboradi va javobni ham shu tartibda oladi.